

Előfizetési feltételek:
 Vidékre postán vagy helyben házhöz
 (horvá.)
 Egész évre 16 frt. Fél évre 8 frt.
 Negyed évre 4 frt.
Egyes számú 6 krajczár.
Hirdetmények díja:
 6-hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 12.
 kétszeri 10, háromszori 8 kr.
 A nyílteri petitsor 50 kr.
 Bélyegdíj külön 30 kr.
 Hirdetmények elfogadtatnak a ki-
 adóhivatalon kívül egyedül **Hansen-**
stein és Vogler hirdetéstelvéti
 hivatalában Budapest: Dorottya-utca
 5. sz. I. em. Bécs: Wallischgasse 10. sz.
 Prága: Graben 27.

KÖZÉPPÁRT

Politikai napilap.

Szerkesztői iroda:

Belváros, Kalap-u. 15. sz. I. em.
 A lap szerkesztését illető minden köz-
 lemény a szerkesztőséghez intézendő. —
 Bérmentelen levelek csak ismert e-
 zekről fogadtatnak el. — Kéziratok nem
 adatként vissza.

Kiadóhivatal:

Belváros, Lipót-u. 2. sz. földszint (**Ke-
 rtesz József** könyvnyomdai irodája)
 hova a lap anyagi részét illető közle-
 mények (előfizetési pénzek, hirdetmények
 kiadás körüli panaszok) intézendők.

Budapest, ápril 10.

(Dr. K.) Konstantinápolyi hírek szerint Milán szerb fejedelem a görög-keletiek husvétja után, vagyis a hó második felében Konstantinápolyba utazik, hol nagyszerű előkészületek tétetnek az ifjú fejedelemnek minél fényesebb fogadtatására.

E nemsokára bekövetkező esemény politikai jelentőséggel bír és következményeiben sokkal fontosabb, hogysém szó nélkül hagyhatnók.

Ez utazás újabb bizonyítéka annak, hogy Milán, a volt szerb regenség politikájával teljesen szakított, és hogy Risztics-Blaznavasz szláv törekvéseiről végképp lemondott.

A szerb fejedelem új miniszter-elnökének, Marinovicnak kinevezetése óta visszalépett azon politikai pályára, melyet elődje, a tulzottak összeküvésének áldozatul esett Obrenovic Mihály követett, és belátván azt, hogy Szerbia állami létének biztossága és függetlensége csak is a szomszéd Ausztria-Magyarország és Törökország barátságától függ, személyes látogatásai által igyekezett mostanig, és igyekszik ezután is a meglévő baráti viszonyt nevezett államokkal megszilárdítani, nem hagyván figyelmen kívül Oroszországot sem, melynek szava a keleti kérdés megoldásakor Brennus kardjaként mérvadó lenne.

Minket a szándékba vett konstantinápolyi utazás csak közvetve érdekel. Mi szívesen nézzük, ha Szerbia fejedelemé kszéledik a portához, mert, ha ez nem is zárja ki a kis alduai államnak jó viszonyát Oroszországhoz, mégis némi biztosítékot nyújt arra nézve, hogy Szerbia független akar maradni az északi szláv-kolossus protectiojától.

Mindaddig, míg Szerbia kormánya hidegséggel viseltetett a velünk barátságos Törökországgal iránt és ép ellenkezőjét tette annak, amit a porta célszerűnek hitt: a szláv propaganda apostolai szabadon elkövetettek mindent, hogy Szerbiának szláv törekvéseit föltüntessék, az orosz barátság örve alatt egy nagy Dél-Szlávország eszméjét terjeszték és hazánkban a délszláv elemeket, de különösen a szerbeket állam-ellenes föltételekre indították.

Milán fejedelem kiskorúsága a legkedvezőbb alkalom volt arra, hogy az agitatorok a Száván innen és a Szávántul zavartalanul tizhesék galád mesterségüket.

A magyarországi szerbekenél eléggé tapasztaltuk, hogy mennyire visszahangra találtak a belgrádi ultrák fondorlatai, hogy mennyire hajlandók voltak a nagysági ábrándnak hódolni, hogy mily készséggel csatlakoznának Szerbiához mihelyt az Montenegro, Bosnia és kis Zvornikkal egyesülve előkészíteni az utat az osztrák-magyar államban létező délszláv elemekkel egyesítésre.

Igen természetes, hogy miután a belgrádi ultrák frizisai és egy Délszlávországról csinált ábrándjai nálunk visszhangra találtak, nekünk egy roppant elégtelen elem jutott osztályrészül, mely sértett nemzetiségi jogainak fölügye alatt a legtulzottabb támadásokkal lépett föl és oly kívánságokat táplált, melyeknek kielégítése a lehetlenségek közé tartozott.

De miként aszerbség ultranationalistikus törekvései a mi belviszonyaink megszilárdulására kártékonyan hatottak, hasonlóképen, de talán még jobban fenyegették Milán fejedelmet s annak állását; mivel a tulzottak, kik nyíltan és titokban szótt terveikkel minden akadály nélkül visszhangot keltettek, ott a hol nekik kellett és magát a szerb miniszteriumot és barátjukul bírták, s már csak a fejedelmet tartották az egyedüli akadálynak, ki a higgadt szerbség intenciója után indulván, a nemzet öngyilkosságára vezető tervek keresztülviteléhez segédkezet adni nem akart.

Nagy előnyükre szolgált a tulzott nemzetiségi rojongásoknak a Zvornik-kérdés, melynek szönyegre hozatalát lázadás és vérengző jelenetek jelenetése idézte elő, hasonlóképen fölhasz-

nálták Bosnia szorongatott helyzetét, mely oman eredt, hogy az ottani török kormányzók és egyes török állami tisztviselők, lelketlenül bántak a bosnyák néppel és tulkapásaik, valamint kegyetlenkedéseik által gyűlöletessé tették a török uralmat; végül rendkívüli bátorságot ömlesztett beléjük a regensből miniszterré lett Risztics, ki pánszláv tendenciáját nyíltan hirdette, a tulzottak törekvéseit támogatta és az ifjú fejedelmet oly irányba vezette, melyen barátság és rokonszenv helyett idegenséget és ellenséges érzületet keltett a szomszéd nagy hatalmúnál Szerbia irányában.

Most a viszonyok teljes változta után Milán fejedelem ép ellenkezőjét teszi annak, amit trónra lépte után Blaznavasz-Risztics tanácsai nyomán egy ideig tett.

Konstantinápolyi utazása, melyet a magas porta iránti barátságos érzetének kifejezésére fog fölhasználni, két más ügygel is hozatik kapcsolatba, nevezetesen a Zvornik-kérdéssel, melynek megoldására nézve a porta engedékenynek mutatkozik, és a szerb-török-vasutak csatlakozási kérdése, melynél a török kormány készségesen beleegyezett abba, hogy a Szerbiára és Magyarországra előnyösebb Nissa szolgáljon csatlakozási pontul.

Milán fejedelem ezek tekintetében a portának nagylelkű készségeért bizonyára köszönetet fog mondani és a török állammal jó viszonyát még szorosabbra fitzi.

A mi meggyőződésünk az, hogy ezen bekövetkező tények ránk nézve közvetve nagy előnyvel fognak birni, mert meghazudtolják a mi délszláv agitatoraink tendenciáit és kétségtelessé teszik, miszerint a szomszéd államokkal baráti viszonyban élni akaró szerb fejedelem a magyarhoni szerbeknek kifeléható törekvéseit támogatni sohasem fogja.

Mihelyt pedig ezen meggyőződésünket osztani fogják szerb-ajku honpolgáraink, nőni fog köztük azon higgadt és hazafias érzelmű szerbjeink száma, kik boruban-dertiben velünk együtt élni, velünk együtt a kultur nemzetek példája után az anyagi és szellemi téren haladni akarnak, és elfogják ismerni, hogy a nationalitás nem annyira absolut elv, mint történeti eredmény, és csak annyiban elv bármely konkrét emberi összeköttetésben, a mennyiben ez öntudatosan érzi más emberek együttlététől független, különvált és önálló létét, saját egyéniségét, olyatén természetét, melyszerint mint egy különös, valamennyi tagjának föntartása és kifejlődésére irányzott öszlét jelentkezik; hogy a nationalitás, mint jogfogalom, csak történetileg kifejlődött és tényleg létező állami önállósággal lehet azonos.

— Mint a „P. Ll.“-nak Bécsből írják, **Bellegarde** gróf végleg fölmentetett az ő fölségénél viselt főhadsegédi állomástól s főhadsegédeké: Beck vezérőrnagy és Mandl altábornagy nevezettek ki.

— **A három közös miniszter**, elnöki irodájával együtt 19-én jön Budapestre és itt maradnak a delegatiók tárgyalásának végeig. Hoffman, külügyi osztálytanácsos, ki Andrássyt lekiséri, minden vasárnap Bécsbe visszamegy, hogy a diplomatiail testület fogadjja. Azt hiszik, hogy a delegatiók 3—4 hétnél tovább nem fognak ülésezni.

— **Nyitra megye** tisztikaráról azt írta volt a pozsonyi „Westungarische Grenzboten“, hogy az egész országban a legkorrumpáltabb. A tisztikar erre a pozsonyi lap ellen sajtópört indított. Az ennek folytán Pozsonyban tegnap tartott esküdszéki tárgyaláson a vádlott szerkesztő, Simonyi Iván, tizenegy szóval egy ellen fölmentetett. Nyitra megye tisztikara erre testületileg beadta lemondását.

— **A tabi kerületben** a közjogi ellenzék részéről, hír szerint Madarász Jenő a jelölt, kevés kilátással, míg a balközép [Szontagh Pált kérte föl küldöttségileg a jelöltség elfogadására.

A mi értesülésünk szerint Mátyus Arisztid megválasztása valószínű.

— **Tarnóczy Gusztáv** képviselő egy jelentést intézett választóihoz, terjedelmesen indokolván visszacsatkozását a kormánypárthoz. Jelentésének azon részét mely a coalitioról nyilatkozik, alább közöljük mint saját nézetekkel és nyíltan kimondva reményeinkkel is sok tekintetben megegyező.

„Meggyőződésem, hogy a coalitionnak nem jó szolgálatot tettek azon őszinte és tettezett tulbuzgó baráti; kik azt minden pártármalatok által elfogadhatónak akarván föltüntetni benne oly vezéregyének csoportosítását akarák kierőszakolni, kik a belügyi reformok terén ellentétes rendszereket képviselnek; mert minden gondolkodó előtt annak csakhamar világossá kelle lennie, hogy az ily ellenkező elvti egyének szövetezése, nemcsak hogy nem segítene e bajon, de a pártban uralkodó viszálynak a kormány kebelébe átültetése által a zavart még fokozná is — és az ezen alakuláshoz kötött bizalomnak compromittálása által az orvoslást még nehezenítene; mert a sikernek mérve nagy részt a bizalom azon fokától föltételeztetik, melyet az új alakulásnak tartóssága iránt a közvéleményben ébresztenie sikerülend. Természetes, hogy ezen hibát a czél megdöntésére használták föl azok, kiknek az érdekükbe ütkezik. Én és azok, kik ez eszmét eleitől fogva pártoltuk — mert annak megvalósulásától hazánk fölvirágzását reméljük — azt mindég csak is úgy értettük, hogy a 1867. alaptörvényt elismerő, azt kiindulási pontul elfogadó egyének és pártok szövetezzenek a szerint, amint a belügyi reformok kérdésében közelebb állanak egymáshoz, mert csak is az ilyen szövetezése a szabadelvű elemeknek, alakíthat oly erős pártot, és oly erős kormányt, mely az állami fejlődésünk elé tornyosuló akadályokat legyőzheti. Mert ha megengedhető is, hogy a szövetező elemek, a napirendről leterelt közjogi kérdésre nézve eltérő véleményűek legyenek, a sikernek elengedhetlen föltétele, miszerint a napirenden lévő belügyi reformokra nézve egyetértésnek. Reméljük, hogy ami nem sikerült tegnap, sikerülend holnap, nem mivel én és mások akarjuk, de mivel a szükség parancsolja.“

— **Andrássy Gyula gr.** oly szándékáról értesít a „Köln. Ztg.“, mely eddig tudva nem volt, s mely abból állna, hogy a magyar Ó-Orsávával szemben lévő kisduai szigeteket Törökországtól megszerezni szeretné. E kis szigetek különben sem voltak már szorosan Törökországhoz csatolva, mivel csak is magyar, szerb és román területekkel határosak. A konstantinápolyi udvarnál pedig, főleg mióta Ausztria-Magyarország és Oroszország közt új barátságos viszony lépett életbe, hajlandók a tartáhatatlan szigetektől inkább Magyarország, mint Szerbia vagy Románia részére lemondani.

— Az általános jövedelmi adó behozataláról szóló tegnapelőtti cikkünk ismertetését ma azzal vezet be a „M. Pol.“, hogy az annyival érdekesebb, mert a „Pesti Napló“ pár nappal ezelőtti közleménye szerint a kilenches-bizottságban maga Ghyczy is pártolta ezen új adó-nem behozatalát. Ha ezalatt talán olvasmit értene a „M. Pol.“, mintha a pénzügyminiszter ur akkori nyilatkozata s a mi cikkünk közt okozati összefüggés volna: az igazság érdekében kötelességünknek érezzük kijelenteni, miszerint azon cikkről a pénzügyminiszter ur épen csak akkor vehetett tudomást, mint a „M. Pol.“ szerkesztője, tudnillik annak megjelenése után.

A területi beosztásról szóló új törvényjavaslat visszavonása ámbár — írja az „Ung. Corr.“ — bevégzett ténynek tekinthető, a belügyminiszteriumban mégis azon nézetben vannak, hogy czélszerű közigazgatás az örkormányzat mellett csak úgy lehetséges, ha a jelen aránytalan területi beosztás egyidejűleg reformáltatik. Valami kibuvó utról gondoskodnak tehát, melyet azonban még nem találtak meg.

Budapest, ápril 10.

A „Pester Lloyd“, a „Pesti Napló“, a „Hon“, és a „Magyar Politika“, a 9-es albizottság jelentésének azon részét, mely a közigazgatásról szól, bírálat alá vevén, azt hozsabb taglalás tárgyává teszik.

Ha idézett négy t. lapársunk véleményét tekintjük azt gondolhatnók, ott ülünk még a 21-es bizottság sorompói előtt, jámbor hallgatók, s néha gunyos reporterek minőségében.

Egy dolgot hangoztat mindenki s ha közelről megnézzük azt találjuk, hogy bizony mindenki még is csak mást akar.

A „Pester Lloyd“ nem akar egyebet mint az állam közegeinek bizonyos mérvű decentralisatióját.

A „Pesti Napló“ az állandó választmányban melynek tagjait fizetéssel ellátni kívánja őszpontosítja az egész jövő önkormányzatilag gyakorlandó közigazgatást, s ebbeli nézeteit a következő elmélettel kiséri:

Az összes folyó adminisztratio kezdődne a községek hivatalnokain s végződne nagy részben a várme-

Plumaz's puzre

gyék állandó választmányánál. A kormány végezné a kormányzatot. Sok közbelső adminisztratív közeg, mely ma főnáll, okvetlenül meg fogna szünni és sok gyökeresen átalakítani. De hogy egy ilyen organisatio egészben célszerű legyen, s hogy az állami közigazgatás nagy érdekei mindig szem előtt tartassanak s kellőképen szolgáltsanak: szükséges először: hogy a kormány semmi oldalról nem ostromolható erős joggal s jelentékeny hatáskörrel bírjon az állandó választmány alakítására, mi az elnök és szakközleg kinevezését involválja; és szükséges másodsor: hogy a közigazgatási hivatalnokok felelősségéről ép oly szigorú, mint a mily részletes és világos törvény alkottassék.

A „Hon“ melegen védi az önkormányzatot, s azt hiszi, hogy ha a qualificatio és felelőség feltételei megszabva és kellő forum által érvényesítve lesznek, meg fog felelni a gyorsaság, olesóság és szakértelem igényeinek, a „Hon“ is a fősulyt az állandó bizottságra fekteti, szerinte ennek elnöke a főispán, és az első alispán állása egybeolvadna, s megyei candidatio útján, töltetnék be a kormány által.

A „Magyar Politika“ Gneist szavaival kezdi ciklét: „az önkormányzat lényege az önadóztatás és az ingyenes tisztviselés“ mai cikkekben inkább az elsővel foglalkozik, s előadás mindazon nehézségeket melyek e tekintetben a 9-es albizottság tervezete szerint mutatkoznak.

A „Pestér Lloyd“ nézetei felett bajos ez alkalommal ítéletet mondani, mert e lap tulajdonképen csak barátja lévén az önkormányzatnak és decentralisatióknak, az elsővel nem is foglalkozik, s másakra vonatkozólag csak az állami közegeknek ugyszólván áthelyezőségét indítványozza, annál nagyobb figyelmet érdemel a „Pesti Napló“ és a „Hon“ e tárgyban kifejezett véleménye.

Nevezett t. lapársainkkal együtt mi is megvagyunk győződve arról, hogy az önkormányzat útján nálunk helyes közigazgatást előidézni lehet, még pedig könnyebben és olesóbban, mint az állami centralisatio útján, mi is hajlandók vagyunk fősulyt fektetni azon állandó bizottságra, mely tagadhatlanul közéletünk szervezetében kiváló és döntő szerepre van hivatva, de el nem hallgathatjuk azon észrevételt, hogy minden erőlködés dacára sem sikerülend soha a pontos közigazgatás szervezése a nélkül, hogy a néppel közvetlen fülállítástól gondoskodva nem lesz, az első a mai jegyzőkben igen silány alakban, a másik épen nem létezik.

Bármi kitünően legyen kigondolva egy közigazgatási rendszer, az soha haszonnal alkalmazható nem lesz, ha nem rendelkezik legalsóbb közegeiben biztos végrehajtókról.

Erre tartjuk mi szükségesnek az eddiginél nagyobb figyelmet fordítani, szerintünk e közegeket ne a községek fizessék, a mi nálunk azonos tekintélyűk csorbításával, szükségesnek tartjuk továbbá, hogy a qualificatio szigorú megállapítása mellett, kinevezés útján nyerjenek alkalmazást.

Magáról az állandó bizottságról sokat lehetne mondani, annyi bizonyos, hogy legkivánatosabb volna, mi szerint ingyen teljesítse füladatát, de nagyon félünk, hogy igaza lesz azoknak, akik ezt nálunk kivihetetlennek tartják, mi ugy hisszük, hogy utóvégre még is arra szorulunk: az állandó bizottság tagjait díjazni. Ezek tulajdonképen mind meg annyi alispánok lesznek, akik az egyes járásokba delegálva elvégezhetnék a szolgabírák teendőit is. Fülfogásunk szerint önként következik, hogy a főispán mint az összes államszolgálat ellenőre és vezére, az állandó bizottságnak is elnöke legyen, s hogy kinevezését a felelős kormánytól nyerje, ellenben az állandó bizottságot választás útján kívánjuk összeállítani, s kivételt legfeljebb a békebírákra nézve tennék akik,

A „KÖZÉPPART“ TÁRCZÁJA.

„Sziget a szárazon.“

— Vigjáték 1 felvonásban, írta dr. Grubiczy L. —

A nemzeti színházban ma este dr. Grubiczy egy fülvonásos vigjátéka, „Sziget a szárazon“ került először színre.

Egy kis darab kevés igényvel lép föl, valami nagy céld sem tűz ki maga elé, de azt mit kitűzött, hogy pár negyedóránig mulattassa a közönséget, elérte.

A közönség nagyon jól mulatott a kitünő helyzeti komikummal, s nagyon kedélyes ötletekkel bíró kis darabon, s eredeti egy fülvonásos vigjáték már rég nem részesült oly meleg fogadtatásban, mint Grubiczy e kis tréfája, mely szerzőjének jó színpadi érzékéről, s egészséges humoráról tesz tanuságot. Első színpadi kísérletnél ily figyelemre méltó színpadi ismeret komoly reményre jogosít.

A darabban mutatkozó némi hiányok csak szerző gyakorlatlanságának tudandók be.

Szerző gyakorlatlanságát ecklatansan elárulja azon körülmény, hogy épen ott hagyja cserben mese összebonnyolítási képessége, hol a comicus bonyolulatra legjobb alkalma lenne, azért mesejének szálaiból nagyon ritka hálót sző, melyből könnyen kiszabadulnak a jó kedv és vig tréfa színes pillangói.

A „Sziget a szárazon“ meséje következik. Kurucz Boldizsár (Feleki) Budapest közelében levő tanyáján formalisan elszigeteli magát a világtól, (innét a darab elnevezése) gyűlöli a civilisatiót és Budapestet, de azért lányát Melaniet (Molnárné) elhunyt nevének tett ígért következtében mégis a fővárosban nevelteti.

Melanie a darab kezdetén a zárdából haza jő, miután Budapestben rövid ismeretség után beleszeretett Zsolnay (Náday) ügyvédbe ki, mivel Melanie atyjáról tudja, hogy ez őt, mint várost el nem fogadná, mint vasuti mérnök kopogtatt be Kurucznál, azon ürügy alatt, hogy a tervezett vasutvonal számára, Kurucz birtokán

ha ez intézmény nálunk mégis meghonosíthatnák, hivataluknál fogva tagjai lennének az állandó bizottságnak.

Ennyit mára, mintegy megjegyzésül t. lapársaink reflexióra; lesz még alkalmunk e fontos tárgyról többször szólni, valóban haszonnal azonban csak akkor, ha előttünk fog feküdni egy, a kérdésre vonatkozó konkrét javaslat.

Párisi levél.

(Ápril 4)

A parlament szünetel, a harminczas-bizottság, vagy amint most nevezik, permanens commissio szintén e hó 9-ig elnapolta üléseit, a kormány pedig, és a hivatalos lap megint Párisban ütötte föl sátrait, ugy hogy ez tényleg megint azzá lett, ami a jászó szorosabb értelmében véve sohasem szünet meg lenni — Franciaország fővárosa. De mégis szomorú idősorok ez egy szegény reporter számára, ki nem tudja, mit jelentsen az olvasó közönségnek. Már azon voltam, tollamat egy darab időre pensioha helyezni, és jelentésemet megszüntetni, míg a viszonyok kedvezőbbé válnak.

„Nulla dies sine linea“ gondoskodva van már arról, hogy a „saion morte“ ne kezdődjék ugy zavartalanul, és hogy a politikusoknak legyen min rágódnia. — Ugyanis vannak emberek, kik mindjárt első fellépésükkel a közfigyelmet magukra vonják, azután pedig minden tetteik olyanok, vagy oly kedvező idősorokban történnek, hogy a rendesnél több föltűntést okoznak. — Ilyen ember Rochefort. Mint fiatal ember, pályáját a miniszteriumban kezdte, de ezen állását nonsokára függetlenebb működéssel cserélte föl és több lapba írt. — Már ekkor az öreg Dumasz azt mondta felőle: ez nem a mi időnkől való, ez egy büszke ember a valois idejéből, hivatva: vagy parancsolni, vagy pedig a bitófán meghalni. — Nonsokára a „Figaro“ munkatársa lett, azután több más lapnak és röpiratnak élén állva a kormány ellen izgat, egy erős scandalum következtében (ha jól emlékszem, fényes nappal egy író megpálcázott) kénytelen Belgiumba menekedni, majd híres „Lanterne“-jét szerkeszti, és több mint 100 ezer választó által megválasztva, a képviselőháznak tagja lesz, a bekövetkezett sajnos események tulságosan belesodorták a commune-fülkelésben és ennek következtében viselt dolgairt még Thiers elnöksége alatt halálra ítéltetett, mely büntetés azonban deportatióra lett átválttatva. Akkoriban sokan barátjai közül sikernélküli kísérletet tettek, hogy eme büntetés is megváltoztassék, és Franciaországban hagyassék, mivel, mint mondták, gyöngye egészsége a hosszú tengeri utat nem fogná kiállhatni.

A mult hetekben egy Londonból érkezett sürgöny barátainak ezen aggodalmát már is nagyon alaposnak kezdé föltüntetni, miután halálhírét közölte, ez egy ideig beszéd és interpellatio tárgya volt, de egy hét mulva a kacsák között találta helyét.

Hogy a mult napokban ideérkezett hír, mely az ő és még 4 vagy 5 elítelt főcommunistá menekülését jelenti, nem fog-e oly sorsban részesülni, azt egész bizonyossággal ma még nem lehet állítani, annyi igaz, hogy még tegnap este a kormányhoz és különösen a tengerészeti miniszteriumhoz közel álló egyének nagyon is hajlandók voltak a hírek semmi hitelt sem adni.

Ezen látszólagos septiciszmusban mennyi része van az álokoskodásnak azt még most nem tudnám megítélni, mert a hír maga oly detallizottan érkezett ide, hogy nincs elegendő okom azt kétségbe vonni. Azon egyedüli egy körülményből pedig, hogy a sydney-i consul jelenléteben, mely néhány francia menekültnek Ausztráliában való megérkezését jelenti, de ezeknek nevei a sürgönyön nem eléggé jól olvashatók arra akarni következtetni, hogy Rochefort nem menekült, nézetem szerint a kormány részéről igen is optimistikus fölfogásnak látszik. A közel jövő föl fog mindent deríteni.

Elég az hozzá a menekülés, ha ugyan bebizonyul, megint oly időben és oly körülmények között történt volna, melyek csak azt bizonyítanák, hogy a boulevard elkényesztett gyermeke, mint Rochefortot nevezni szokták, mindenesetre szerencsés ember, először mert állítólagos betegsége dacára legalább fél órai uszás után menekedett meg egy erődített helyről, de aztán eme csodálatos megszökés híre oly időben érkezik ide, melyben a közfigyelem más tárgy által nincs lefoglalva.

Hogy a szokás angol hajón történt-e vagy csak angol lobogó alatt, hogy a szükséges pénz Victor Hugo, Ledru Rollin, vagy a „Rappel“ szerkesztője által lett-e összegyűjtve, vagy pedig Adám képviselő és Rochefort gyermekeinek gondnoka által lett-e elküldve, vagy hogy pénz Franciaországból egyáltalában nem küldetett meg, és Rochefort kénytelen lenne azt később Ausztráliában és Amerikában tartandó fölvonások által megszerezni és az angol hajó tulajdonosnak visszatéríteni, ezek mind oly dolgok, melyek távol attól, hogy a dolog érdekességéből valamit elvonnának, azt még regényesebbé tüntetik föl.

A kormány tagjai mindenesetre mai a 9-ki permanens commissio gyűlése alkalmával az interpellatiók keressztűzének lesznek kitéve.

Ha a szokás híre igaz, akkor a hivatalnokok rosz föltügyelete lesz az interpellatio oka, ha pedig nem igaz, akkor azon tény fog roszlatolni, miért hagyta a kormány a publikumot annyi ideig fölvilágosítás nélkül, az mellékes dolog, hogy Numea és Sydney között nincs tengeralatti huzal, és hogy már azon okból is, mivel az előbbi hely nem kereskedelmi kikötő, hanem egyszerű fogda, a hajók csak ritkán közlekednek és utjuk 5-6 napba kerül, a sydney-i consul pedig Rochefortot nem ismerheti, tehát a tény valódiságát csak Numeából érkezett hír hozhatja meg, mely még 10-12 napig is késhet. — Interpellálni kell és ez meg fog történni. — Azon hír, miszerint Broglie belügyér lemondana s helyébe a ház elnöke Buffet lépne, ennek helyébe pedig a harminczas bizottság elnöke Batbie, minden alapnélküli.

A felsőház vagy senatus, ha jobban tetszik, alkotásáról szóló, és az új választó törvény minden esetre már májusban fog alkotmányos tárgyalás alá vétetni.

Barcsay K.

A IX-es albizottság jelentése a 21-es bizottsághoz.

(Folytatás.)

A jelenlegi tartalékkészlet további öregbitése azonban nem elkerülhetlenül szükséges többé, mert mozgósítási esetében az első kivonulás szükséglete enélkül is fedezve van.

Ha tehát a miniszter odahatni igyekszik, a szerződés szerint a honvédség részére biztosított készletnek nélkülözhetővé váló mennyiségét ideiglenesen a közlebbi néhány éven át a hadügyminiszter saját számlájára átvégye: ezen uton jelentékeny összeg lesz megtakarítható.

Az évi újoncz jutalék a legutóbbi tapasztalások szerint jelentékenyen kisebb lesz az eddiginél, és így a beszámítási költségek természetesen apadnak.

A lóbeszerzésnél is történetnek talán intézkedések, melyek egy bizonyos összeg megkímélését lehetővé teszik.

A tervezett 6 lovas keret felállítására pedig ezen súlyosan terhelt évekről elhatározandó lenne. Az albizottság a honvédelmi minisztert felhívta; hogy iparkodjék a jelen súlyos pénzügyi helyzet figyelembevételével lehetőleg mindent elkövetni, hogy az albizottság által kívánt megtakarítások létesíthessenek.

Általánosságban még két óhajt fejez ki az albizottság.

Miután kétségtelenül egy jelentékenyebb számú jól begyakorlott lovasság képezne a honvédségnek egyik elő-

fölméréseket tegyen. Egyszermind arra számít, hogy mivel Kurucz írtózik a vasutól, Melanie kezéért cserében megemti a kurucz nemest a vasutvonal építésének csapásától. Kurucz Boldizsár nem kételkedik, hogy Zsolnay csakugyan mérnök, ellenben öcsese Gáspár (Ujházi) néhány trigonometriai kérdést intéz Zsolnayhoz, kinek turpissága most kirit.

Gáspár azonban nem árulja el a szerelmeket, sőt megmentőjükké lesz; mert csakhamar megérkezik a valódi vasuti mérnök Mérleg (Halmi) ki szintén fölméréseket akar tenni a vasutvonal számára; ezt azonban Gáspár rábeszéli, hogy Boldizsár heves és vasutgyűlölő természetű miatt 24 óráig titkolja el minőségét és mondja, hogy állatorvos. Ugy történik, Boldizsár megőrül, midőn hallja, hogy Mérleg állatorvos, mert épen egy barma beteg, s orvosra van szüksége. Mérleg persze zavarba jő, de azért elszánja magát, hogy megvizsgálja a beteg állapotot.

Amig azonban 6 Boldizsárral kint jár, Zsolnay és Melanie, látva, hogy az állatát tovább nem lehet vinni, elhatározzák, miszerint mindent megvállanak Boldizsárnak, s ez meg is történik, Boldizsár bár eleinte haragszik megboocsát, annál is inkább, mivel egy Mérley számára érkezett távsürgöny Mérleyt arról értesíti, hogy a tervezett vasut nem fog kiépíttetni.

A szerelmek erre természetesen egymáséi lesznek. Amint a meséből látható, az épen ott van megszakitva, hol a vigjátéki helyzet leginkább alkalmas leendett a kizsákmányolásra. Ha a két fiatal ember egymás hivatali minőségét megcsérélné, s a cselekmény menete oly fordulatot venne, miszerint Zsolnaynak és Mérleynek hazudott minőségében valóban ténykednie kellene, ez igen mulatságos leendett, s ha még aztán zavarából az ál-mérnököt a valódi mérnök, s az ál-ügyvédet a valódi ügyvéd segíti vala ki, ez amellet, hogy a vigjátéki hatást emelte, még kulesot is szolgáltatott vala a bonyolult helyesebb megoldásához.

Mert ez esetben Boldizsár látva, hogy a fiatal emberek közül mindegyik jobban ért a másik mesterségéhez, hazugságban kaphatta volna őket, mi a vigjátéki kiememet hatásosabbá s jobban előkészítetté teszi vala.

Igy azonban, mint van, a darab cselekménye egy-

szerre megcsappan, sőt Zsolnai és Melanie önvallomása váratlanul látszik, mivel arra az intriguosok nincsenek vigjátékiilag eléggé kényserítve, míg ha az öreg kezdené gyanítani a turpisságot a vigjátéki kényserítés beállna, s ekkor oly csattanós jelenettel végződhetnék a darab, mely a hatást — mi az 1 fülvonásos vigjátékoknál fő — a darab végére koncentrálná.

A darab eredeti alakjában is sikerült, csak hogy az említett vigjátéki situationak kizsákmányolása még gyűjtőbbá tette volna a hatást.

A darab főbb alakjai annyira kidomborodnak, mint az 1 fülvonásos vigjátékokban csak lehetséges; hogy még markirtabbakká nem váltak, a forma az oka; de valamennyiben színpadi élet van, s általában az egész darab a cselekmény gyors gördülésével, a jeles színpadi ismeret eláruló jelenetével, s jó ötletekkel pezsgő életet visz színpadra, mely a közönséget biztosan meghódítja.

A nemzeti színházban tegnap közönségű közönsége csakugyan kezdettől fogva nagy érdekességgel nézte végig e kis darabot, mely kétség kívül hosszan fenn fogja magát tartani a repertoiron.

A közönség tetszésnyilatkozatai néhány helyen, nyílt jelenetben, zajos tapsokká fokozódtak, s a darab végén szerző általános tapsvihar közepett ismételtén kihivatott.

Grubiczy első drámai kísérletével tehát teljes sikert aratott, mely sikert joggal biztatás gyanánt tekinteti, hogy nagyobb szabású szindarabokkal tegyen kísérletet.

Jelenlegi műve, egy fülvonásos darab létre is figyelemre méltó nyereség gyanánt tekinthető drámaszerző korszakunkban, s e kezdet után itélve Grubiczy hivatva lehet, hogy jobb drámáiróink közt foglaljon helyet.

Az előadás általában jó volt, s a cselekmény gyorsmenetéhez képest sebesen, s elég precisióval ment. Csaknem valamennyi szereplő megállta helyét, de a többi közül kiváltak: Feleki, Ujházi, Molnárné és Halmi. Réthy az öreg obsitos huszárszolgálat szintén igen jól, s az e féle szerepekben rendszeren föltüntetni szokott kitünő humorával adta.

nyét, az albizottság azon eszmét pendítette meg és ajánlja a 21-es bizottságnak figyelmébe, hogy óhajtható lenne, ha a közös hadseregben a magyar lovas ezredek szaporítása által megszüntetnék azon aránytalanság, mely a magyar gyalogezredek és lovaság között fenáll, és így évenként több kiképzett lovastartalékos lépvén át a honvédségbe közvetve biztosítatnék azon cél: hogy a honvédlóvaság szaporítása kevesebb költséggel is könnyebben eszközölthessék.

Azon nagy hiánynál fogva, mely a szabadságot állományú tisztek létszámában mutatkozik, a minék következtetése, hogy több állandó és fizetéssel ellátott tisztnak alkalmazása válik szükségessé, azon nézetét fejezi ki az albizottság, hogy nagyon kívánatos lenne, ha a szabadságot állományú tisztek létszámának emelése céljából törvényhozási intézkedés történéne arra nézve, hogy az egy éves önkényesek egy bizonyos száma átjöhetne a honvédség szabadságot állományú tisztjétszámába.

Rendkívüli szükséglet.

Ruházás és felszerelés.

Az albizottság e czímen az évenként szállítatni szokott 25,000 fegyver árát, melynek átvételére a szerződés szerint az állam kötelezve van megtakaríthatónak nem tartja.

A ruházatra főlvet 480,000 forintot azonban megtakaríthatónak tartja, miután a ruhátárakban és a csapatoknál annyi készlet áll rendelkezésre, hogy az által 170,000 embernek teljes felszerelése biztosítva van. Az évi koptatási hányad pedig a rendes kiadások között számba van véve, s így mozgósítás esetében is elég készlettel rendelkezik a honvédség.

A készletnek ill. körülmények között további szaporítása a jelen pénzügyi viszonyok között semmiképp sem lenne indokolható. Az alapítványokra főlvet összeg, mint évenként előforduló rendes költség áthelyezendő a rendes kiadások közé.

A 92. zászlóalj számára beszerzendő járművek és löszerszámok költségeit, melyek a nélkülözhetetlen szekerrek beszerzésére vannak 3 évre előirányozva, nem véli megtakaríthatónak az albizottság.

A 6. lovas század keret lovainak beszerzésére főlvet összeg a költségvetésből kihagyandó, miután ezen keretek föllállítását az albizottság elhalasztandónak tartja.

Közösügyi kiadások.

Az albizottság úgy van meggyőződve, hogy a jelen pénzügyi helyzetben, mely föltétlenül a legnagyobb takarékosságot és minden költségnek lehető megszorítását követeli: a közösügyi költségeknek is lehető leszállítására kell törekedni.

Miután ez iránt javaslatot tenni az albizottság jogkörében nem áll; ez irányban hatni és az ország pénzügyi helyzetéből folyó tekinteteket érvényesíteni a törvény által megszabott hatáskörben a kormánynak és a közös ügyek tárgyalására kiküldendő delegatiónak leendő feladata.

A nyugdíjakra vonatkozólag az állami számszéknek a nyugdíjak ügyében tett vizsgálatról szóló jelentése, melyben a törvény értelmében öt illető feladatának miként történt teljesítéséről előterjeszti jelentését, melyből tárgyalandó és átvizsgálendő lenne, hogy a régi nyugdíj-ügye tisztába hozassék és a képviselőház által hozott határozatok érvényesülhessenek. Az albizottság azt hiszi, hogy a nyugdíjak között ezen uton az illetéketlenül nyugdíjazott egyének nyugdíjainak kiküszöbölése vagy leszállítása által bizonyos megtakarítások elérhetők lesznek.

Jövőre pedig a jelenlegi nyugdíj szabályok egy cél szerű minden tekintetnek megfelelő nyugdíjtörvénnyel lennének felelőreendők.

II. Fedezet. A rendes bevételek.

Az egyes tárczáknál előirányzott bevételekre, azokon fölüli a miket az illető bevételi ágazat megfelelő szükségleti rovataimál előadott, az albizottságnak több megjegyezni valója nincs és így áttér az állami közjövédelmeket tartalmazó pénzügyi tárcza bevételeire.

A pénzügyminiszterium bevételei.

Egyenes adók.

Az egyenes adók előirányzata általában a kirovott adómenységén alapszik, és így a közelebbi évek előirányzati tervezete az 1873-ik évi kirovásnak levén eredménye, nem emelhető ellene kifogás.

(Folyt. követ.)

Különfélék.

Budapest, ápril 10.

(Kinevezések.) Az igazságügyminiszter a jászberényi kir. törvényszékhez irnokká Beóthy Miklós ottanidias jogyakornokot, a m. kir. pénzügyminiszter Janovich Gyula iradek-lykavai kinstári uradalmi segédügyészt selmezbányai kinstári uradalmi alügyészt, Noszvaj Ferenc adóhivatali ellenőrt adószedővé, és Galovics József adóhivatali tisztet ellenőrré, a pécsi pénzügyigazgatóság Gaál Zsigmondot VII. oszt. adóosztályra nevezte ki. Az igazságügyminiszter Török Zsigmond keeskeneti kir. ügyészt a keeskeneti királyi ügyészségtől a keregyesi kir. ügyészséghez helyezte át.

— **Deák Ferenc**, mint a „Föv. Lap.” írja, mihelyt egészsége és az időjárás engedi a városligetbe fog költözni. A dr. Hofmeisterféle vizgyógyintézet mellett ugyanazon villában fog lakni, hol a múlt évben már rövidideig lakott.

— **Lemondás.** Csmelik Tamás szab. állományú honvéd főhadnagy a m. kir. honvédségben viselt tisztj rangjáról s czíméről önként leköszönvén, lemondása elfogadtatott.

— **A „Szózat”** czimű társadalom-politikai heti lap (2-ik) mutatvány száma megjelent oly tartalommal, mely mind a derék vállalat programjának, mind pedig szerkesztőjének Vajda Jánosnak becsületére válik. A „Szózat” második számának cikkei és közleményei nemcsak a lap programjához képest a társadalmi politikával

foglalkoznak, hanem a mellett szerzőik ügyes tolláról is tanúságot tesznek. A második számban van három társadalom-politikai cikk, különféle közlemények, s tárcza a „jeunesse dorée”-ról. Két első száma után itélve tehát elap heti közlönyünk közt kiváló helyet, sőt lapirodalmunkban hiányt fog pótolni.

— **Érdekes művészeti hírt** közöl a „Magy. Polit.” Richter János karnagy ur — írja a nevezett lap — kinek szerencsés tulajdoni közé tartozik, hogy a reményekre jogosító ifjú művészi erőket fölsimerni és kiválasztani tudja, az utóbbi időben pártatlan tenoristát fedezett föl egy eddig a művészettel inkább csak műkedvelésből foglalkozó fiatal erőben. A fiatal művész neve Glatz Ferenc, fia Glatz Ferenc ismert pesti ügyvédnek. Glatz ur egész eddig jogi tanulmányokkal foglalkozott, azonban a nemzeti dalkörben és egyéb daleyletekben is részt vett és itt fűdözte föl benne Richter a kitünő tenoristát, egyuttal ő bírta a vagyonos fiatal embert azon elhatározásra, hogy szakítva eddigi pályájával, teljesen a művészetre adja magát. Richer, Glatz urat Wagner Richardnak is bemutatta, ki több ízben meghallgatván őt, szintén óriási várakozást táplál iránta és fölkérte, hogy a bayreuthi operaház megnyitására először színre kerülő „Siegfried” operájában czimszerepet átvállalja, mit Glatz ur Richter biztatására el is vállalt. A fiatal művésznek megfelelő alakja is van, megjelenése athletához hasonlít. Óhajtuk, hogy művész hazánkba teljesen megfeleljen azon óriási várakozásnak, amelyet Wagner Richard és Richter is táplál föléle és hogy mielőbb nyujtson alkalmat a hazai művészeknek és művészbáratoknak is, hogy e várakozás jogosultsága fölé meggyőződést szerezhessenek.

— **Az Istvántéri színházról** a többi lapok közt mi is azon hírt hoztuk, hogy a városi tanács Rannisch építészre, ki a színházat megvette, nem ruházta át a Miklósnak adott engedélyt. Mint a „Hon” hiteles forrásból értesül, a tanács ez ügyben semmiképp határozatot eddigre nem hozott, sőt, minden arra mutat, hogy az engedélyt az új színház-tulajdonosra át fogja ruházni: nincs semmi oka, hogy megtagadja. A színház senkinek utjában nincs, és most inkább van remény, mert jelenleg nincs a színházon teher, hogy tisztességes előadások fognak abban tartatni.

— **A farkasok** mint a „Kelet” írja, még most is pusztítanak Belső-Szolnok megyében. Beszédén folyó hó 3-án három lompos rohanta meg a falu végén legelő 60 darabból álló kecskenyájt, s abból 28 darabot szét szagragott, a többi pedig úgy szétfutott, hogy az illető tulajdonosok még ma is keresik kecskéiket.

— **Vesztett eb.** A „Füg. Polg.” írja: „Mialatt a józseféri sétányon husvét másodnapján egy szép leány küzdött a lángokkal fiatal életéért; az alatt ezen szomorú eseményből kifolyólag a szomszéd furdóutezai nagy trafikban egész tragikomikum folyt le, szintén iszonyu kifáltások között. A tóren összecsendült néptömeg egy része ugyanis rémületen futott a furdóuteza felé, hibás értesülés folytán „vestett eb”-et kiáltozva, mi egy épen akkor a „József-ter” felé haladó társaságot az említett dohány-tözsébe kergetett. Még nagyobb volt a rémület, midőn egy nagy fekete eb, bizonyosan a nagy tolongásban gazdátárat keresve, vagy tán időtöltésből, a tözsde kiratokára ángasodott. „Ez a vestett eb” — kiáltozának a nők — betéri az ablakot és akkor végük van, mialatt az állványra ugráltak. Lábaikkal összezúzván az arra helyzetű üvegcserepeket és ezeket rakott tajtpipákat. A tözsde-tulajdonos pisztolyáért kiáltozott, hogy kioltsa a tekte szörny életét, mit neje, elég okosan, ügyetlen lövésből netán eredhet a szerencsétlenség kikerülése végett, megakadályozott. A nagy sírás, kiabálás és üvegesörömpölés után végre lecsillapultak a kedélyek, mert a kutya felhagyott a kiratok szemlélésével és más irányba távozott.”

— **Rövid hírek.** Kis-Zombor 3500 lakót számláló község a napokban majd teljesen leégett. A tüzvész oka eddig még ismeretlen. — **Káránsebesen** f. hó 6-dikán szintén tűz ütött ki, mely több házat elhamvasztott. — **Aradon** jótékony célú előadás tartott husvét héttől a Hubay színtársulatából Aradon maradt, s legnagyobb nyomorral küzdő színészek javára; a jótékony előadás jövedelme azonban csak 17 kr. lett. — **Gorove** volt miniszter szerdán Temesvárra érkezett, honnét tegnap gattojai jóságára ment. — **Bécsből** a múlt nyáron a szélszárnyain ellillant léggömb története ma lett befejezve. Budó Jakab újvári korcsmáros volt vádoltva, hogy a léggömböt szétrombolta s mert a talált jöszágot eltitkolta, a magy. óvári büntető törvényszék által hét havi börtönrre ítéltetett. A legfőbb ítélőszék azonban úgy találta, hogy a hol négyszáz tanu van, kik látták a léggömb elszállítását, eltitkolás nem lehet, s vádlottat ártatlannak nyilvánította. A léggömb kiállításába fektetett 162,000 frt tőkét és a mutatványból remélt jövedelmet pedig a szél elvitte.

— **Nemzeti színház.** Szombat, ápril 11. „A bolygó hollandi”. Opera 3 fölvonásban.

Táviratok.

München, ápril 10. A cultusminiszterium egy ma megjelent nyilatkozatban kijelenti, hogy a kormány Reinkeins ó-katholikus püspököt közigazgatási uton nem ismerheti el, hanem csak egy alkotmányi törvény alapján.

Berlin, ápril 9. A „Nordd. Allgemeine Ztg” közzé teszi azon távirati szerencsekívánát szövegét, melyet Lajos bajor király ápril 2-án a birodalmi kancellárhoz intézett. A távirat következőleg hangzik: „A mai napon kedves herczeg azon különös jóakarattal emlékszem meg önönről, melyet ön iránt mindig táplálok szívemben. Kívánom, hogy a tavasz hozza meg teljes egészséget. Ebben pontosulnak össze szerencse- és üdvkívánataim, melyeket e nap ünneplésüel önöz intézek. Aláírva: Lajos.” — A császár ma délben Bismarck herczeget hosszabb látogatással tisztelte meg.

Páris, ápril 9. Az állandó bizottság mai ülésében Broglie megerősítette a Rochefort meneküléséről szóló hírt.

Páris, ápril 10. A hiv. lap írja: Az ujealedoniai kormányzó Rochefort szökésekor körutazáson volt: szigoru vizsgálat rendelkezett el.

Bukarest, ápril 9. Károly fejedelem legifjabb leánya, Mária herczegnő ma vörhenyben meghalt.

St. Jean de Luz ápril 9. Serrano visszatért Madridba. Concha új csapatokkal Santanderbe érkezett és át fogja venni a fővezényletet. A carlistákkal egyezmény fog kötetni.

Konstantinápoly ápril 9. „A megváltó egyház” nak kulesait a hassunisták tegnap reggel adták át a kormány képviselőjének. A kormány nem fogja azokat kiadni egy félnek sem. A nagyvezér megígérte a hassunistáknak, hogy egy tartományi templom sem fog fölük elvétetni.

Közgazdaság.

Budapest, ápril 10.

A budapesti gabnatözsde forgalma a múlt héten következő volt: Buza eladatott 14000 vammázsa, átlagára 7.69 és pedig 83 fontos tiszavidékinek átlagára 7.70, 83 fontos bánátnak átlagára 7.57, 83 fontos fehérmegyeinek átlagára 7.80. Rozs eladatott 3000 mérő átlagára 5.30. Árpa-maláta eladatott 5800 mérő átlagára 4.40. Árpa-takarmány eladatott 5800 mérő átlagára 3.78. Zab eladatott 6200 mérő átlagára 2.54. Tengeri eladatott 5500 vammázsa átlagára 4.82.

A budapesti állat és növényhonosító társaság Budapestén az állatkertben június 4-től 11-ig államsegély mellett országos baromfi kiállítás rendez, tyukok, pulykák, ludak és kacskából, valamint czélszerű etetők, itatók, költő fészkek stb. hízaló ólak és tenyészdek tervezeti és irodalmi termékekből. Az első 3 jutalom 5—5 aranyos, ki fog adni 30 darab arany és 29 ezüst forint. A bejelentés az állatkert igazgatóságánál (Budapest, városliget) történik május 15-ig, ahol a bővebb fölvilágosítások is adnak. A megvehető s julesnek talált állatok az egyet által vétetnek meg és soroltatnak ki.

A magyar általános hitelbank holnap gyűlésére 21,000 részvény tétetett le Bécsben, s mintegy 8000 Budapestén. A részvények konvertálásának kérdése erősen vitatattik a részvényesek körében, s így a gyűlés valószínűleg érdekes lesz.

A pécsi takarékpénztárnál a múlt évi üzleti kimutatás szerint a felek betétei 1.635,996 frt, az összes kiutalt kölcsönök 2.042,883 frt tettek. A részvények osztalékára kifizetettik 25,934, az alapitőke 60,000, a tartalék tőke huszonegy ezer 780 frt.

A nyitrai hitelbank és a nyitrai kereskedelmi és hitelintézet egyesüléseket az utóbbi név alatt kimondották.

A vágyölgyi vasut engedély-okmányának némely módosítása a nemtova-vascularaszi volnal engedélyezése iránt alkudozásokat folytatván — mint annak idején jelezteük, — a magyar kormánnyal: ez alkudozások eredményeül egy törvényjavaslat fog bemutatni az országgyűlés összejutle után azonnal a képviselőháznak.

Tengeralatti huzal. A Brasilia és Europa közt tervezett tengeralatti táviradvezetékéből a Madeira és St. Vincent közti vonal elkészült s használatnak már át is adatott; augusztus hó folyamában a huzalnak St. Vincent és Pernambuco közti lerakása fog foganatba vétetni.

Az osztrák államvasutttársaság igazgatótanácsa a föltöltszalékot végleg 25 francban alapította meg, s így a kamattal együtt 1873-ra minden részvényre 50 franc esik.

A kisebb birtokos osztály nyomorának jellemzésére írják a Máramarosnak Sátoralja-Ujhelyről: A lelketlenség vitt uszorkamat netovábbjaként szolgáljon, hogy Zemplénmegyében egy birtokos telekre adván kölcsönt, a homonai telekkönyvben az illető kölcsönvevő birtokára száztól 240 kamatot jegyeztetett be. Ennek következménye lett az adósnak végképeni fizetés-képtelensége. Ugyan ily tartalmu közlemény olvasható a „Borsod”-ban. Márczius 12-én egy vidéki ügyvéd, a miskolci kir. telekkönyvi törvényszékhez kérvényt nyujtott be, a melyben 57 frt ügyvédi díjat, s ettől, a lejáratól számított minden forint után, minden napra 20 kr. kamatot, Ujj István sziráki lakos ellen ennek fekvőségeire jelzálogilag bekebelezetni kérte. E szerint ha az adós kötelezettségének eleget tenni a fizetési határidőben elmulasztja, fizet a tőkéttől egy évre 7300% ot, vagyis az 57 frt tőkétől egy évre 4161 frtot. Sőt ki van kötve az is, hogy a lejárt minden forint után 20 kr. kamat tőkésítettetik, s ennek már a következő napon kamatja jár.

A szerb vasutakról azt írják a „Presse”-nek Belgrádból, hogy a hivatalos lap ápril 5-ki száma jelnti, miszerint a csatlakozás Alexinacnál engedélyezve lett, s hogy a török félhivatalos „Journal de travaux publiques” is megerősíti e hírt.

Városi vasutak Konstantinápolyban. Shaki bey, török tiszt, a török kormánynak tervet nyujtott be egy Konstantinápolyban közlekedő új helyipályára. E terv szerint Stambul és mindazon pontok, melyek vasuti közlekedésre alkalmasak, összekötetnének s a vonal azonfelül a Marmora tenger melletti Sz-Istvántól a felső Bosporus partján fekvő Buyakdereig hosszabbították meg. A központi állomás Eysubnál lenne.

A budapesti gabna- és értéktözsderől. ápril 10. Gabnában csekély üzlet volt. A tözsden igen nyugodt hangulat mellett csekély forgalom. Eladattak: magyar sorsjegyek 77.50, magyar hitel 145—14.50, anglo 31, municip. 28.50, takaréki és hitel 50.12—50.25, első hazai 22.70, egyleti bank 36.50—37, pesti közuti 324, külvárosi 51, fővárosi 157 forintjával. Valuták nem változtak, 20 francos arany 9.02, császári arany 5.28 tallér 1.67.

Felelős szerkesztő: Huszár Imre.
Segéd szerkesztő: Dr. Kakuja Gyula.

